

30 września Ministerstwo Finansów ogłosiło dane dotyczące 1% podatku za 2015 rok. Podatnicy na rzecz organizacji pożytku publicznego przekazali 617,5 mln złotych. Nie jest zaskoczeniem czołówka listy – od lat największe sumy dostają te same organizacje, czyli fundacje zbierające pieniądze w systemie subkont na rzecz osób indywidualnych.

W tym roku przekazaliśmy o prawie 60 milionów więcej, niż w roku ubiegłym. Rośnie także liczba przekazujących - 13,2 miliona osób zdecydowało się na wypełnienie odpowiedniej rubryki w zeznaniu podatkowym. To już prawie połowa wszystkich podatników i sporo ponad połowa tych, którzy wykazali należny podatek do zapłacenia. To, co się nie zmienia, to lista organizacji z czołówki listy. Najwięcej otrzymała Fundacja Dzieciom „Zdążyć z Pomocą” (144 mln zł), Fundacja Pomocy Osobom Niepełnosprawnym „Słoneczko” (25 mln zł), Fundacja Avalon - Bezpośrednia Pomoc Niepełnosprawnym (20 mln zł), Fundacja „Rosa” (12 mln zł) i Fundacja Młodzi Młodym (10 mln zł). To oznacza, że pięć organizacji z czołówki w sumie otrzymało ponad 34% całej sumy przekazanej przez podatników. Dodatkowo, pierwsze 27 organizacji dostały tyle samo (50%) pieniędzy, co pozostałe z 8081 organizacji pożytku publicznego. Na drugim końcu listy są organizacje, które z 1% uzyskały mniej niż 1000 złotych – jest ich ponad 1300.

– Nie sposób nie zauważyć, że zdecydowanie najwięcej pieniędzy zbierają organizacje, które swoją działalność opierają na subkontach indywidualnych – komentuje Ignacy Dudkiewicz z portalu ngo.pl.

– W efekcie mechanizm, który miał być sposobem na realizację pożytku publicznego, staje się drogą do wspierania – jak niektórzy zgryźliwie komentują – „pożytku prywatnego”. Co więcej, o tym, który z beneficjentów danej organizacji – na przykład wspierającej chore dzieci – otrzyma pomoc i w jakiej wysokości, często nie decyduje sprawiedliwy system dystrybucji, lecz zdolność mobilizacji znajomych i wysokość ich zarobków.

Ten trend potwierdzają badania Stowarzyszenia Klon/Jawor na temat motywacji podatników, przekazujących 1% podatku. Podatnicy zapytani o powód odpisu na taki, a nie inny cel, najczęściej wskazują chęć pomocy konkretnej osobie – znajomej lub poleconej przez znajomych (39%). Drugą najczęściej pojawiającą się motywacją jest osobista znajomość organizacji lub jej działaczy (14%).

Sytuacji nie zmieniła nowelizacja ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie – organizacje posiadające status OPP wciąż mogą zbierać pieniądze na rzecz innych podmiotów (szkół, przedszkoli itp.) oraz osób indywidualnych.